

Tárgytematika / Course Description

A végeelem módszer mechanikai alkalmazásai

NGD_MDA45_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Égert János

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy célja:

- a végeelem módszer alapjául szolgáló mechanikai elvek megismertetése,
- az elmozdulás-modell felépítése általános gondolatmenetének megismertetése,
- a végeelem módszer alkalmazása rúdszerkezetekre, a rugalmasságtan 2D és 3D feladataira, valamint héj- és lemezfeladatokra,
- dinamikai, hőtani és hőrugalmasságtani feladatok végeelemes megoldásának megismertetése.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Témakörök:

1. A rugalmasságtan egyenletei. A virtuális teljesítmény és virtuális munka elve. A teljes potenciális energia és a teljes kiegészítő energia minimuma elv. A Lagrange- és a Castiglione- féle variációs elv. A Ritz módszer. A végeelem módszer elmozdulás-modellje, diszkretizáció, közelítő függvények, elemjellemezők: merevségi mátrix, csomóponti terhelési vektor. Elemek összekapcsolása. Kinematikai terhelések, hőfeszültségek számítása. A módszer (h)-konvergenciája, mechanikai modellezés.
2. Rúdszerkezetek végeelemes kezelése. A Bernoulli- és a Timoshenko-féle rúdelmélet alapvető összefüggései. Bernoulli-féle rúdelemek felépítése térbeli és síkbeli rúdszerkezetek számítására. Közelítés lokális koordináta-rendszerben, koordináta-transzformáció. Síkbeli rácsos szerkezetek végeelem jellemzői. Példák rúdszerkezetek végeelem számításának bemutatására.
3. A szilárdságtan 2D feladatainak értelmezése: a sík- alakváltozási állapot, az általánosított síkfeszültségi állapot, a forgásszimmetrikus feladat jellemzői, egyenletei. Az izoparametrikus közelítő elemek geometriájának leírására. A Lagrange- és az Hermite-féle interpolációs eljárások. Lineáris és kvadratikus 2D izoparametrikus elemek jellemzői. A Newton-Cotes- és a Gauss-féle numerikus integrálási eljárások. Modellezési kérdések.
4. Fokszám növelés, p-verziós elemek. Síkbeli rúdelemek redukált merevségi mátrixának és redu-

kált csomóponti terhelési vektorának felépítése. A fokszám növelés általánosítása 2D feladatokra. Térbeli (3D) feladatok megoldása kvadratikus hexaéder, pentaéder és tetraéder elemekkel. A degenerációs eljárás. Alkatrészek kapcsolódásának modellezése rugalmas ágyazással.

5. Merevített lemez- és héjszerkezetek végeelem modellezése. A Kirchhoff-Love- és a Reissner-Mindlin-féle lemez és héjelméletek jellemző összefüggései. Izoparametrikus lemez- és héjelemek, valamint rétegelt kompozit héjelem jellemzői. Szerkezeti elemek excentrikus kapcsolódásának modellezése.

6. Dinamikai feladatok végeelemes megoldása. Több szabadságfokú rezgőrendszerek, kontinuum-rezgések. Energiaelvek mozgó kontinuumok esetén. A mozgásegyenlet-rendszer felírása és végeelemes megoldása. Direkt időintegrációs módszerek, a rezgéskép szuperpozíciós eljárás. Kontinuumrezgések sajátfrekvenciái és rezgésképei.

7. Termodinamikai feladatok végeelemes megoldása. A Fourier-féle egyenlet származtatása a termodinamika I. főtételeiből. Stacionárius és instacionárius hővezetési feladatok megoldása: diszkrétizáció, elemjellemzők, időintegrálás.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Házi feladatok:

- 1. Statikusan terhelt rúdszerkezet feladatának megoldása a Ritz módszerrel, a rugalmas szál differenciálegyenletének megoldásával és munkatételek alkalmazásával.
- 2. Bordázattal merevített lemezszerkezet sajátfrekvenciáinak és rezgésképeinek meghatározása héj-rúd és héj-héj végeelem modellezéssel.

Érdemjegy: szóbeli vizsga alapján.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

- Előadásvázlat az Alkalmazott Mechanika Tanszék honlapján (<http://amt.sze.hu>).

Javasolt irodalom:

- O. C. Zienkiewicz, R. L. Taylor: The finite element method, Vol. 1.-3., Butterword-Heinemann, 2000.
- K.-J. Bathe: Finite-Elemente-Methoden, Springer-Verlag, 2002